

МИГЪТ ИСКРА

Няма истински живот без изкуство.

Еврипид

Слънчева кристална сутрин. Вървя към магазина за храна според позволения час за пазаруване с код – над 60 години, или с намигване – за изостаналите да се сбогуват със света. Във въздуха се носи дисхармонично и натрапчиво химна на COVID-19, поглъщайки всякаква моя вътрешна радост или бликаща топлина. И както слънцето блести в очите ми, ме стряска едно „Добро утро“. Проглеждам над защитната маска и пред мен се откроява в целия си ръст синът на съседа. Изолирани по домовете за извънредното положение, вече месец не сме се виждали да побъбрим кротко, а и сега стоим на разстояние. Той, като си разтворил якето, без маска на лицето, жестикулира с ръцете и изрича там обичайните анатемосвания по подлата зараза. Но това е нищо – рано сутринта той е видимо с омърлушено лице и някак си необичайно възбуден за неговата доказана в годините натура. Естествено взехме две кафета от автомата и скривайки се от погледите на хората, седнахме на слънчице да се чуем. Монологът му, нескромно казано, беше необичаен и впечатляващ, затова ще вложя старание да го възпроизведа емоционално и най-вече – истински.

...Не мога да повярвам! Четири десетилетия се търкалям по тази земя, но защо точно на мен се случва и то в тези шантави дни? Птиченцето кацна на рамото ми и отлетя. И да не мислиш, че съм изгубил милиони или шанс да стана депутат, там министър. Имам рамене за главата си. Не. Отлетя светлия ден, цялата природна красота, възшебството на музиката и остана само въздух без никакво налягане...

Само преди четвърт час съм застанал на тротоара и пред мен спира хубава кола. Отварям вратата и зад волана – хубава жена. Прикляквам, за да се видим, и онемявам. А бе, развълнувах се като посрещач на гара, но според приетото в страната положение е задължително да не се ръкуваме, да не се доближаваме и прилично целунем. Отдавна не бях изпитвал замайващо усещане на жена. Не съм и очаквал да въздейства върху целия ми организъм. Красиво изразно лице, като изписано от художник. Гладка бяла кожа, елегантна шия, блестящ бюст, разполовен ефектно с предпазен колан и позакрит от деколтирана черна тениска, изящни ръце. Очите ми запечатват всеки детайл на съблазнителната жена, а тя не е далече много от моите години. Като омагьосан не мога да си съсредоточа погледа – върху лицето или върху бюста. Сигурно съм изглеждал наивно-глуповат мъж, защото едвам изпелтечвам – прекалено си чаровна днес – и усещам как всичко ме привлича навътре, а най-вече седалката пред мен. Никаква мисъл, никакъв разум – изгубил центъра на тежестта, искам да поседна и след това да се наслаждавам на описаната картина, да поговоря на щастливите ѝ очи и бленуващи устни. Но тя сигурно ме е гледала като евентуален вирусноносител, независимо че лъчезарното ѝ лице излъчваше емпатия.

О-о, този месец на доброволен затворник, направо провали съкровените ми желаня. Отдавна чаках да я видя и нарочно отлагах връщането на книгите ми, за да осигуря обстановка за сближаване, просто да я докосна. И, нищо – минутите летяха, а аз изгарях. Подаде ми пакета с книгите, споделихме полу-думи с полу-усмивка и полу-наведен трябваше да затворя излъсканата врата, махайки с вече станалата ми полу-скована ръка. Виждам ръце на волана, чувам стартер, двигател и тя бавно изчезва. Останах вцепенен, осъзнавайки че си заминаха месеци с надежда и блян. Постоях още малко като паметник на място и ненадейно топлината на слънчевите лъчи ме раздвижи та до нашата среща.

Всичко изприказвано от мен досега и цялата за повечето хора нищожна обстановка от кола и улицата се върти непрекъснато пред очите ми, в главата ми. Не мога да се успокоя от прелест, излъчване, съблазън, а бе от мига. И ако съм, например, творец, ще композирам музика като Шуман, ще напиша поезия като Бърнс, ще рисувам картина като Гоя. Напълно съм съгласен с мисълта, че изкуството е за изкуството. Естествено вярвам, че и нотите, и думите, и багрите са понятия, заучени от хората, без възможностите на тяхната виртуозност и божественост. Само човек, способен напълно да съпреживее емоционално някое творение, може да оцени разумно докосването до изкуството, което като пламък ще подклажда у него усещането, че то е създадено именно за него като висш вопъл на простота и гениалност. Искрата за духовния огън на таланта тръгва неочаквано, на мига. Вероятно моето днешно необичайно преживяване, ако бъде пресъздадено от истински творец, за съжаление, няма да е за народа – няма да го впечатли, няма да почувства моята истина и ще го отмине като наивна глупост на случаен мъж, защото животът е безкрайно различен и за гламавия, и за просветения, и за духовния човек.

Съжалявам, но в ежедневието не творя чрез изкуството и си оставам единствено и едновременно смутен и ядосан от нелепия за мен ден...

В настъпилата за кратко тишина след водопада от чувства направих опит със съпричастни думи да приема състоянието на моя съсед, да омекотя разминаването му с учудващо чаровната жена, като едвам успях да пропускам сексуалния лайтмотив. Но седях срещу необуздало тяло и наранена душа на силен и привлекателен мъж, който не беше случаен, а изявена ерудирана личност.

Осенен направо под небето проумявах, че човек трябва да е способен в минути изцяло да се отдаде на изкуството, когато необяснимото настръхване от видимото или невидимото, от човешкото или нечовешкото чрез прегръщане на творението може да го обезличи за момент с поклон пред автора. И то само ако поне в някаква степен някога го е преживял, почувствал с душата си и осмислил във времето.

11 април 2020